

26.4.2023

Kehitysehdotus #203

Kehitystyöryhmä 11.5.2023

FINGRID
Datahub

Alustus

- ET:n Sähkön vähittäismarkkinoiden menettelytapojen kehitysryhmässä on keskusteltu ongelmista katkaisu- ja kytkentätapahtumien aikakäsittelyihin liittyen. Tällä hetkellä katkoista aiheutuu verkoille ylimääräisiä häviöitä, jotka syntyvät, kun katkot on datahubiin lähetettäessä kohdennettava edelliseen tasatuntiin.
  - Esim. katkaisu kello 08:55, katko laitetaan alkamaan 08:00 ja näin 55 minuutin aikana käytetty energia menee JVH:n häviöihin.
- Datahubin ohjeistuksessa suositeltu toteutustapa, jossa katko ilmoitetaan seuraavan tasatuntiin, aiheuttaa ongelmia molemmille osapuolille.
  - Viivästetty tapahtumien lähettäminen ei ole järjestelmäteknisesti yksinkertaista
  - Näitä tapahtumia ei voida ilmoittaa tulevaisuuteen
- Toimintamallista seuraa, että datahubissa ei näy reaaliaikainen tieto käyttöpaikan tilasta. (Tietyissä tilanteissa tämä voi johtaa siihen, että verkkoyhtiö ei siten voi esim. veloittaa kytkennästä muuttotilanteissa, jos kytkentätilanne on ollut datahubissa sanomien viiveistä virheellinen.)
- Toimintatavassa on ristiriita datahubin ohjeistuksen kanssa; **”Katkaisu tulee ilmoittaa datahubiin välittömästi katkaisun jälkeen, kun tieto on saatavilla jakeluverkonhaltijan järjestelmästä”**. Tämä ei toteudu jos tapahtumaa viivästytetään.

Kehitysehdotus

- Pyydämme selvittämään vaihtoehtoa, jossa katkaisu/kytkentä ilmoitettaisiin tarkalla kellonajalla, - ei pyöristettynä edelliseen eikä seuraavaan tasatuntiin. Kuinka iso työ tämä olisi toteuttaa Datahubiin, jotta taseet menisivät katkoa/kytkentää edeltäviltä ajankohdilta oikealle taholle?
- Selvittäisittekö päätöksen taustatiedoksi, paljonko tämä tasatunnille pyöristäminen maksaa verkkoyhtiölle, jolla tämän muutosehdotuksen liiketoiminnallista perustelua on helpompi hahmottaa. Eli taustatiedoksi pitäisi selvittää, kuinka paljon nykymallista johtuen kirjautuu verkoille turhia häviöitä.

Kytkentä- ja katkaisuilmoitukset, nykyinen ohjeistus

- Kytkentä tai katkaisu tulee ilmoittaa datahubiin välittömästi kytkennän tai katkaisun jälkeen, kun tieto on saatavilla jakeluverkonhaltijan järjestelmästä.
- Kytkenän ja katkaisun ajanhetki ilmoitetaan tunnin tarkkuudella
  - (15 min. taseselvitysjaksoon siirryttäessä 15 min. tarkkuudella)
- Kytkentä- tai katkaisuaianhetki ei saa olla tulevaisuudessa
- Kytkentä- ja katkaisuaianhetki datahubissa voi olla sama
  - Esim. jos käyttöpaikka katkaistaan klo 8.30 ja kytketään klo 8.45, voidaan näille ilmoittaa katkaisu- ja kytkentäaiahetkeksi klo 9.00.
  - Huomioitava, että ensin on ilmoitettava katkaisu ja sen jälkeen kytkentä, jotta datahubin tilatieto jää oikeaksi.

Mitä tuntia tulee ilmoituksissa käyttää, nykyinen ohjeistus

- Kytkeä- tai katkaisuilmoitusta ei voi ilmoittaa tulevaisuuteen
  - Esim. jos katkaisu on tehty klo 8.45, tulee ilmoitus lähettää datahubiin vasta tapahtuman jälkeen.
  - Mikäli katkaisun ajanhetkeksi ilmoittaa datahubiin klo 9.00, tulee ko. sanoman lähetys tehdä klo 9.00 jälkeen.
  - Mikäli katkaisun ilmoittaa heti tapahtuman jälkeen niin, että katkaisuaianhetki on klo 8.00, kirjataan käyttöpaikan mahdollinen kulutus klo 8.00 – 8.45 väliseltä ajalta jakeluverkon häviöihin. Lisäksi verkolle lähtee katkaisutunnista myös mittaustiedon muistutus DH-212-4: Ei nolla-arvo: katkaisu.

Kehitystyöryhmässä pohdittavaksi

- Kehitystyöryhmää pyydetty selvittämään vaihtoehtoa, jossa katkaisu/kytkentä ilmoitettaisiin tarkalla kellonajalla, - ei pyöristettynä edelliseen eikä seuraavaan tasatuntiin.
- Kuinka paljon nykymallista johtuen kirjautuu verkoille turhia häviöitä?
  - Datahubilla ei suoraa näkyvyyttä toimialan kokonaistilanteeseen. Vaatii selvityksen (tietokantahaku, ei vielä tehty) datahubin järjestelmätoimittajan toimesta jolla saadaan mahdollisesti tarkempaa tietoa analyysiin.
- Varttimittaus tulee pienentämään häviöön menevän energian määrää mutta se ei tule poistamaan ongelmaa kokonaan. Onko varttimittaukseen siirtymisen jälkeen enää tarvetta muuttaa tämän hetkistä käytäntöä?
  - 15 minuutin taseselvityksen myötä käyttöpaikan kytkentä- ja katkaisuprosessit voidaan suorittaa myös 15 minuutin tarkkuudella, **jos käyttöpaikan aika-askeleeksi** on määritetty 15 minuuttia. -> ohjeistuksen päivitys siten että säännöt huomioivat varttitason
  - Tullaanko ongelma edelleen näkemään suurena, vaikka ollaankin siirrytty varttiin?
- Missä tilanteessa tämä voi tapahtua (kehitysehdotus #203)? *Tietyissä tilanteissa tämä voi johtaa siihen, että verkkoyhtiö ei siten voi esim. veloittaa kytkennästä muuttotilanteissa, jos kytkentätilanne on ollut datahubissa sanomien viiveistä virheellinen.*